

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 565/05
13.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića predsednika veća, Predraga Gligorijevića i Zorana Tatalovića, članova veća, savetnika Mirjane Puzović, zapisničara, u krivičnom predmetu optuženih AA i BB, zbog krivičnog dela teške telesne povrede iz člana 53. stav 3. u vezi stava 2. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o žalbama branioca optuženog BB, advokata AV i branioca optuženog AA, advokata BA, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Zaječaru K. 40/03 od 6.2.2004. godine, u sednici veća održanoj u smislu člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, u odsustvu uredno obaveštenih Republičkog javnog tužioca Srbije, branioca optuženog BB, optuženog AA i njegovog branioca, dana 13.2.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

DELIMIČNIM uvažanjem žalbi branilaca optuženih BB i AA, samo u pogledu odluke o kazni, PREINAČAVA SE presuda Okružnog suda u Zaječaru K. 40/03 od 6. februara 2004. godine, tako što Vrhovni sud Srbije optužene AA i BB, zbog krivičnog dela teška telesna povreda iz člana 53. stav 3. u vezi stava 2. Krivičnog zakona Republike Srbije, za koje su prvostepenom presudom oglašeni krivim, primenom člana 3, 5, 33. i 41. Osnovnog krivičnog zakona OSUĐUJE na kazne zatvora u trajanju od po 4 (četiri) godine i 6 (šest) meseci, uz uračunavanje vremena koji su proveli u pritvoru od 7. avgusta 2003. godine pa do 6. februara 2004. godine, dok se žalbe branilaca optuženih BB i AA u preostalom delu, ODBIJAJU kao neosnovane, i prvostepena presuda u nepreinačenom delu, POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Okružni sud u Zaječaru, pobijanom presudom, oglasio je krivim optužene BB i AA, zbog krivičnog dela teška telesne povrede iz člana 53. stav 3. u vezi stava 2. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS), izvršenog u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude i za to krivično delo ih osudio na kazne zatvora u trajanju od po četiri godine i deset meseci, u koje kazne im je uračunao vreme provedeno u pritvoru od 7. avgusta 2003. godine pa do 6. februara 2004. godine.

Istom presudom odlučeno je i to:

- optuženi su obavezani da na ime paušala plate sudu iznos od 3.000,00 dinara i da solidarno nadoknade troškove krivičnog postupka u iznosu od 80.334,02 dinara;

-2-

Kž. I 565/05

- oštećeni je za ostvarivanje imovinsko pravnog zahteva upućen na parnicu.

Protiv napred citirane presude žalbe su blagovremeno izjavili:

- branilac optuženog BB, advokat AB, iz svih zakonskih razloga, s predlogom da Vrhovni sud uvažanjem žalbe ukine prvostepenu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili pobijanu presudu preinači u pogledu odluke o kazni i optuženom BB izrekne blažu kaznu. Uz žalbu je stavljen i zahtev da branilac optuženog bude obavešten o sednici veća;

- branilac optuženog AA, advokat BA, iz svih zakonskih razloga, s predlogom da se uvažanjem žalbe prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje ili ista preinači i optuženom AA izrekne blaža kazna. Uz ovu žalbu je takođe stavljen zahtev da branilac optuženog i optuženi AA budu obavešteni o održavanju sednice veća.

- Republički javni tužilac Srbije svojim podneskom Ktž. 702/05 od 11.4.2005. godine izneo je predlog da Vrhovni sud odbije kao neosnovane žalbe branilaca optuženih i prvostepenu presudu potvrdi.

Vrhovni sud je u smislu člana 375. ZKP održao sednicu veća u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, branioca optuženih, advokata AB i BA i optuženog AA.

Po razmatranju predmetnih spisa, navoda i predloga iznetih u žalbama, pismenog podneska Republičkog javnog tužioca, koji je napred citiran, objašnjenja datih u sednici veća, ovaj sud je našao:

- da žalbe optuženih AA i BB, advokata AB i BA, su delimično, i samo u pogledu odluke o kazni, osnovane;

- da pobijana presuda kao i postupak koji joj je prethodio ne sadrži povrede odredaba krivičnog postupka niti povrede krivičnog zakona na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 380. stav 1. ZKP, a na osnovu pravilne i potpune ocene izvedenih dokaza, prvostepeni sud je potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje. Na osnovu ovoga, pravilno je našao da se u radnjama optuženih sadrže obeležja krivičnog dela za koje ih je oglasio krivim i osudio.

Stoga se neosnovano žalbama branilaca optuženih AA i BB, pobija prvostepena presuda, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. U vezi sa tim, u žalbama se ukazuje da su povređene odredbe krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, a naime da je izreka presude nerazumljiva, protivrečna sama sebi i razlozima, posebno u odnosu na motive i način izvršenja krivičnog dela.

Po oceni ovog suda, izreka prvostepena presude je jasna i razumljiva, i naravno, u sklopu toga neprotivrečna sama sebi. Ona sadrži sve ono što u smislu člana 356. stav 1. tačka 1. ZKP, mora imati presuda kojom su optuženi oglašeni krivim, kao što je u konkretnom slučaju.

Naime, u smislu citiranog zakonskog propisa u presudi kojim se optuženi oglašavaju krivim sud će izreći ne samo za koje delo su optuženi oglašeni krivim, već mora naznačiti činjenice i okolnosti koje čine obeležja krivičnog dela kao i one činjenice od kojih zavisi primena odredbe krivičnog zakona. One se ogledaju u naznačenju da su optuženi BB i AA, umišljajno, dakle svesno, šutirali i gazili sada pok. PP, usled kojih udaraca su mu naneli teške telesne povrede opasne po život i koje su imale za posledicu nastupanje smrti kod sada pok. PP, (bliže opisane u izreci prvostepene presude).

Dakle, činjenična osnovica presude je u izreci potpuna i razumljiva, kako u pogledu objektivnih elemenata krivičnog dela teška telesna povreda iz člana 53. stav 3. u vezi stava 2. KZ RS, tako i subjektivnog odnosa optuženih prema ovom krivičnom delu. Inače, ovakva sadržina činjeničnog opisa dela je u potpunom skladu sa njegovom kvalifikacijom koja je navedena u izreci prvostepene presude.

Prema tome, suprotno tvrdnjama iznetim u žalbama branilaca optuženih, izreka prvostepene presude je jasna i razumljiva, nije protivrečna sama sebi ni datim razlozima. Prvostepeni sud u svojoj presudi sasvim određeno i jasno daje razloge zašto se u radnjama optuženih stiču svi elementi krivičnog dela za koje su oglašeni krivim. Po nalaženju Vrhovnog suda, u pobijanoj presudi dati su svi razlozi i u pogledu činjenice da sada pok. PP nije prvi napao i vređao optuženog AA, a što je sve utvrđeno na osnovu iskaza saslušanog svedoka VV pred istražnim sudijom.

Drugo je pitanje da li se ove činjenice pravilno utvrđene, što u suštini predstavlja pitanje pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja, a ne ovog žalbenog osnova.

Prema tome, postupajući na ovaj način, prvostepeni sud nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz citiranog zakonskog propisa.

Žalbama branilaca optuženih BB i AA neosnovano se pobija prvostepena presuda zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Prvostepeni sud je pravilno ocenio izvedene dokaze i odbrane ovih optuženih, pa je u skladu sa odredbom člana 352. stav 1. i 2. ZKP, presudu zasnovao na činjenicama i dokazima koji su izvedeni na glavnom pretresu i pri tome pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Za svoje utvrđenje, prvostepeni sud je dao odgovarajuće razloge koje prihvata i ovaj sud i na iste upućuje.

Osnovno pitanje koje se postavlja u vezi ovog žalbenog osnova predstavlja pobijanje pravilnosti i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu bitnih činjenica i to: prvo, vinosti optuženih, drugo, motiva za njihovo postupanje, treće, da optuženi nisu želeli da liše života sada pok. PP i da im to nije bila namera, četvrto uračunljivost optuženih i peto ocena izvedenih dokaza.

U žalbama se ističe da nije jasno i precizno utvrđeno u kom obliku vinosti se iscrpljuje subjektivni odnos optuženih, a naime, u kom pravcu je bio usmeren umišljaj optuženih: da liše života sada pok. PP, ili samo da mu nanese telesne povrede.

U vezi sa ovim, Vrhovni sud nalazi, nasuprot navodima u žalbama branilaca optuženih, iz celokupno utvrđenog ponašanja optuženih kritičnom prilikom da je prvostepeni sud na strani 8. obrazloženja pobijane presude dao dovoljne i jasne razloge vezane za vinost optuženih u izvršenju ovog krivičnog dela, pravilno nalazeći da su obojica optuženih kada su zadavali oštećenom udarce na opisan način, u potpunosti bili svesni da mu tako nanose tešku telesnu povredu, što su i hteli učiniti, svesni da usled toga kod oštećenog može nastupiti smrt, ali su olako držali da do iste neće doći.

Iz ovih razloga, žalbeni sud nalazi, da subjektivni odnos optuženih prema ovom krivičnom delu je pravilno i potpuno utvrđen, pa stoga, žalbe u pogledu ovih činjenica nisu osnovane.

Žalbama izjavljenim u korist optuženih se ističe da optuženi nisu imali motiva da sada pok. PP liše života i da ih je on prvi izazvao vređanjem i nanošenjem udaraca.

Po nalaženju Vrhovnog suda motivi i sama namera da se neko telesno povredi i da usled toga povređeni umre nisu subjektivni elementi bića krivičnog dela teška telesna povreda iz člana 53. stav 3. u vezi stava 2. KZ RS za koje su optuženi oglašeni krivim. Stoga, u pogledu subjektivnih elemenata bića krivičnog dela, prvostepeni sud je dao dovoljne i jasne razloge na strani 8. obrazloženja pobijane presude, koje u svemu prihvata i ovaj sud i na iste upućuje.

Žalbama se neosnovano dovodi u sumnju utvrđenje prvostepenog suda u pogledu početka i toka inkriminisanog događaja i stim u vezi, uračunljivost optuženih i pri tome ističe da je trebalo poverovati odbrani optuženih, da su bili izazvani ponašanjem sada pok. PP, kao i da su krivično delo izvršili u stanju akutne akloholsanosti.

Međutim, što se tiče prvog pitanja, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio sve činjenice u pogledu početka i toka događaja. Na osnovu iskaza svedoka VV datih u postupku pred istražnim sudijom, da je

upravo optuženi AA taj koji je oborio sada pok. PP na zemlju i da je tada prišao optuženi BB i da su obojica optuženih udarali nogama i rukama sada pok. PP.

U takvoj situaciji, valja reći, da upravo način povređivanja i povrede sada pok. PP i tragovi krvi pronađeni na garderobi i obući optuženih, a evidentirani u kriminalističko-tehničkoj dokumentaciji Ku. 128/03 od 23.8.2003. godine ukazuju sasvim određeno da su odbrane optuženih u tom delu neistinite, pa sa tih razloga iste nisu prihvaćene. Imajući u vidu sve napred izloženo, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da sada pok. PP nije prvi započeo inkriminirani događaj.

Što se tiče drugog pitanja, žalbom branioca BB neosnovano se prigovara utvrđenju prvostepenog suda u pogledu uračunljivosti ovog optuženog i u vezi sa tim se ukazuje da je optuženi u vreme događaja bio u stanju akutne alkoholisanosti, odnosno stepenu odmakle napitosti.

U ovom krivičnom predmetu izvršeno je neuropsihijatrijsko veštačenje optuženih putem veštaka dr GG psihijatra, dr DD, neuropsihijatra, ĐĐ neuropsihijatra, dr EE neuropsihijatra i dr ŽŽ, psihijatra, koji su izvršili pregled optuženih, kao i uvid u odgovarajuću medicinsku dokumentaciju, na osnovu kojih su utvrdili:

- da je optuženi AA emocionalno nezrela ličnost čije su inetelektualne sposobnosti ispod prosečne i kreću se na nivou psihološke tuposti;

- u vreme izvršenja krivičnog dela koje mu se stavlja na teret nalazio se u stanju jednostavne alkoholne opijenosti;

- njegove sposobnosti shvatanja značaja dela kao i mogućnosti upravljanja postupcima "tempore kriminis" bile su smanjene, ali ne i bitno;

- ispitaniku psihijatrijsko lečenje nije potrebno;

Optuženi BB je strukturisana ličnost, čije su intelektualne sposobnosti na donjim granicama proseka;

- u vreme izvršenja krivičnog dela koje mu se stavlja na teret nalazio se u stanju jednostavne alkoholne opijenosti;

- njegove sposobnosti shvatanja značaja dela kao i mogućnosti upravljanja postupcima, bile su smanjene, ali ne i bitno;

- ispitaniku psihijatrijsko lečenje nije potrebno.

Konačno mišljenje veštaka o nesposobnosti optuženih da shvate značaj svog dela i da upravljaju svojim postupcima u vreme izvršenja krivičnog dela je da je ista bila smanjena, ali ne bitno.

Prvostepeni sud prihvata nalaz i mišljenje navedenih veštaka i na osnovu toga pravilno utvrđuje uračunljivost optuženih, odnosno stepen oštećenja iste, smanjeno ali ne bitno.

Vrhovni sud nalazi takođe da je nalaz i mišljenje navedenog veštaka u vezi napred iznetog dat stručno, argumentovano, detaljno obrazloženo, da je zasnovan na pravilima nauke za ovu oblast veštačenja i da su veštaci prilikom davanja nalaza i mišljenja uzeli u obzir sve odlučne momente koji mogu imati uticaja na utvrđivanje uračunljivosti optuženih. Stoga su apsolutno neosnovani navodi u žalbi branioca optuženog BB da se isti nalazio u stanju alkoholne opijenosti. I u ovom delu, prvostepeni sud je detaljno na strani 8. obrazloženja pobijane presude dao razloge zbog čega je prihvatio zaključak komisije veštaka kao dopunu njihovog nalaza da alkoholemije koje su

ustanovljene prilikom vađenja krvi kod optuženih, sa sudsko psihijatrijskog stanovišta nisu validne za interpretaciju, jer su uzorci krvi za utvrđivanje količine alkohola uzete nakon 10 odnosno 13 časova posle kritičnog događaja, koje u svemu prihvata i Vrhovni sud, obzirom da isti ne utiču na stepen uračunljivosti kod optuženih.

U takvoj situaciji, neosnovano se žalbama branilaca optuženih pobija prvostepena presuda i po osnovu iz člana 367. tačka 3. ZKP.

Imajući u vidu da su sve odlučne činjenice pravilno i potpuno utvrđene, prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak o pravnoj oceni radnji optuženih, pa je pravilno odlučio i o krivici optuženih AA i BB. Stoga se neosnovano žalbama branilaca optuženih pobija prvostepena presuda zbog povrede krivičnog zakona.

Vrhovni sud nalazi, da je prvostepeni sud na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje pravilno primenio krivični zakon kada je optužene AA i BB oglasio krivim za krivično delo teška telesna povreda iz člana 53. stav 3. u vezi stava 2. KZ RS. Na osnovu utvrđenih činjenica pouzdano se zaključuje da su optuženi izvršili ovo krivično delo i da se u njihovim radnjama stiču bitna obeležja navedenog krivičnog dela, kako subjektivne tako i objektivne prirode.

U vezi sa ovim, Vrhovni sud je po službenoj dužnosti ispitao pobijanu presudu u delu primene zakona blažeg po učinioca, pa je našao u smislu člana 5. stava 2. KZ da se prema optuženima ima primeniti zakon koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela, kao blaži za optužene.

Ispitujući odluku o kazni, Vrhovni sud nalazi da su žalbe izjavljene u korist optuženih, u ovom delu osnovane.

Pri odmeravanju kazne optuženima, prvostepeni sud je cenio objektivnu težinu izvršenog krivičnog dela, zatim sve one okolnosti pobliže utvrđene i opisane na strani 9. obrazloženja pobijane presude. Svim tim okolnostima dat je određen značaj koje one imaju pri odmeravanju kazne da je optuženima izrečena kazna zatvora u trajanju od po četiri godine i deset meseci uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru.

Vrhovni sud, međutim, ocenjuje da su izrečene kazne veće nego što je to nužno sa stanovišta svrhe kažnjavanja i zbog svoje neopravdane strogosti ne predstavljaju adekvatnu kaznu, pa su u tom pogledu žalbe izjavljene u korist optuženih osnovane. Stoga je Vrhovni sud dajući utvrđenim okolnostima onaj značaj koje u slučaju optuženih to i zaslužuju, optužene AA i BB, osudio na kazne zatvora u trajanju od po četiri godine i šest meseci uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru, nalazeći da izrečene kazne odgovaraju stepenu društvene opasnosti izvršenog krivičnog dela i optuženih kao izvršioaca, te da će se izrečenom kaznom postići svrha kažnjavanja predviđena članom 33. OKZ, u okviru opštih krivičnih sankcija iz člana 5. stav 2. OKZ.

Sa iznetih razloga, a na osnovu odredbe člana 388. i člana 391. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar, Predsednik veća - sudija

Mirjana Puzović, s.r. Dragomir Milojević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice,

Mirjana Vojvodić

ljm